

ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Vastuuelin: Maaseutulautakunta
Vastuuhenkilö: Maaseutujohtaja Sirpa Laitinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäväksi määrätty maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta.

Pyhäjärven kaupunki on maksajavirastosopimuksessa sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 (ns. maksajavirastoasetuksen) mukaisesti.

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Kaupunginvaltuusto on 10.12.2024 § 86 hyväksynyt talousarviovuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet, sitovat määrärahat, tuloarvion ja tunnusluvut.

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Koulutus ja osaaminen	Henkilöstön jatkuvasta kouluttautumisesta huolehditaan	Toteutui, osallistuttiin aktiivisesti koulutuksiin, joita on kuukausittain, yhteensä 30 tilaisuutta.
	Koulutetaan viljelijöitä uuteen ohjelmakauteen	Toteutui, järjestettiin viljelijäkoulutuksia; joka kunnassa oli 1 tilaisuus.
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Selvitetään peltoviljelyn mahdollisuudet energian tuotantoon	Toteutui, tehtiin selvitys ja kartoitettiin nurmihehtaareiden määrä ja mahdollisuuksia energiantuotantoon.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Palvelu tukee kehitystyötä	Osallistuttiin yritysten kehittämiseen resurssien asettamissa rajoissa.
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Viljelijätapaamisia säännöllisesti ajankohtaisista aiheista	Toteutui; järjestettiin tapaamisia vähintään 4 kertaa; vuoden aikana oli 6 tilaisuutta.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yhteistyö ja vuorovaikutus	Pyhäjärven maaseutupalvelut huolehtii yt-alueen kuntien viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan	Toteutui; maksajavirastosopimuksen edellytykset täytettiin.
	Yhteistyötä tehdään naapuri yt-alueiden kanssa	Toteutui; yhteistoimintasopimus oli voimassa Nivalan YT-alueen kanssa.

Tavoite / toimenpide	Toteutunut
1.aktiivitulojen säilyminen (368)	347 aktiivituloja
2.peltohehtaarien säilyminen (23 344)	23 097,41 hehtaaria
3.maksetun tuen määrä (20 198 521)	18 141 466 euroa
4.tukipäätösten lukumäärä (2 680)	2 632 kirjallista päätöstä

Tunnusluku / mittari	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025+M	TP 2025	TA 2026
Aktiivitulot	367	348	348	348	347	348

3.

PERUSTELUT

Toimivien maatiloiden lukumäärän väheneminen on jatkunut, mutta tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Sukupolvenvaihdoksia alueella tehtiin vain yksi, tämä oli Pyhäjärvellä. Toiminnan muutti osakeyhtiöksi tai maatilayhtymäksi alueella 3 tilaa. Koulutus- ja muita kehittämistilaisuuksia on järjestetty yhteistoimintatahojen kanssa. Toimistot ovat olleet avoinna kaikilla paikkakunnilla. Maatiloiden talouteen kohdistuu edelleen epävarmuutta mm. myyntituotteiden tuottajahinnat eivät ole nousseet kustannusten nousua vastaavasti.

Euroopan unionin uusi rahoituskausi ja uudet ehdot otettiin käyttöön vuoden 2023 alusta. Uusi kausi ja uudet ehdot vaativat jatkuvaa uusien tukijärjestelmien opiskelua ja viljelijöiden kouluttamista.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista (91 %). Toimielimen toiminnasta aiheutuva kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki isäntäkuntana laskuttaa muita sopijakuntia.

4.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Poikk.	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	221 091	216.114	238 000	234 645	3355	238 000
Toimintamenot	-221 091	-216.114	-238 000	-234 645	-3355	-238 000
Toimintakate (netto)	0	0	0	0		0

Toimintatuottojen toteutuminen

98,5 %

Toimintakulujen toteutuminen

98,5 %

Tehtävät on toteutettu suunnitellun budjetin mukaisena ja jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on toimihenkilöiden loma-aikojen järjestelyjä lukuun ottamatta virka-aikainen asiakaspalvelu koko tilivuoden ajan.

Vuonna 2025 tiloille maksetun EU- ja kansallisen tuen määrä on ollut 18 141.465,70 euroa (v. 2024 19.370.502,16), josta Haapajärvelle 7 012.135,05 euroa, Pyhäjärvelle 4 169.375,98 euroa ja Reisjärvelle 6 959.954,67 euroa.

Maaseututoimi on vuoden 2025 aikana huolehtinut valtuustojen päätösten mukaisesti maksullisen lomituksen avustuksen maksujen valmistelusta tukeen oikeutetuille yrittäjille. Kunnan tukea on maksettu de minimis avustuksena maatalouden alkutuotannon alalla toimiville mikroyrityksille ja sen varmistamiseen, että työvoimaa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tuki on mahdollistanut lomittajien työtä Reisjärvellä noin 3022 (v. 2024 tunnit 3610) lomitustuntia ja Pyhäjärvellä on tuetusti tehty noin 2264 (2109) tuntia. Haapajärven kaupunki ei vuonna 2025 tukenut maksullisen lomitussavun käyttämistä.

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät yksimielisesti maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken järjestämisvastuun vastaanottavana kuntana ollessa Pyhäjärven kaupunki sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteiden maaseutuhallintotehtävien 1.1.2013 alkaen sekä muiden maaseudun kehittämispalvelujen järjestämisestä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yhteistoiminta-alueen kokouksessaan 27.6.2012 ja yhteistoimintasopimuksen 29.10.2012.